

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ VE DİĞER LİSELERDEN MEZUN EĞİTİM FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Vakur ÇİFÇİLİ (*), Yasemin DERELİOĞLU (**), Esra İŞMEN GAZİOĞLU (*)

ÖZET

Bu çalışma, Eğitim Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin genel (AGNO), öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis derslerindeki akademik başarılarının, lise türleri açısından karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini 2005-2006 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmüş olan bütün 1. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. İncelenen 535 öğrenci dosyası sonucunda, öğrencilerin %25.8'inin Anadolu Öğretmen, %20.4'ünün Anadolu, %18.5'inin Genel lise, %18.1'inin Yabancı Dil Ağırlıklı, %6.9'unun Özel Lise, %10.3'ünün ise diğer türde liselerden mezun oldukları görülmüştür. Yapılan ANOVA testi sonucunda Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan öğrencilerin genel akademik başarılarının (AGNO), Anadolu, Yabancı Dil Ağırlıklı, Düz (Genel) ve Özel lise türlerinden mezun olanların genel akademik başarılarından anlamlı düzeyde düşük olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarıları incelendiğinde, Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan öğrencilerin, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri derslerinin büyük bir kısmını lisede almış olmalarına rağmen, diğer lise türlerinden daha başarılı olmadıkları, Yabancı Dil Ağırlıklı liselerden mezun olanlardan da anlamlı düzeyde başarısız oldukları görülmektedir. Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan öğrencilerin alan derslerindeki başarıları incelendiğinde, bu öğrencilerin başarılarının, Anadolu, Yabancı Dil Ağırlıklı, Düz (Genel) ve Özel lise türlerinden mezun olanların başarılarından anlamlı düzeyde düşük olduğu bulunmuştur. Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan öğrencilerin servis derslerindeki (Türk Dili ile Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi) başarıları incelendiğinde ise, bu öğrencilerin başarılarının, Yabancı Dil Ağırlıklı liselerden mezun olanlardan anlamlı düzeyde düşük olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Fakültesi, Öğretmen Eğitimi, Akademik Başarı, Lise Türü.

* İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.

** İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Anabilim Dalı.

ABSTRACT

This study was conducted to compare academic achievement scores of the first year students of the Faculty of Education on the general, pedagogical courses and departmental courses, in terms of the high school types from which these students graduated. The sample of the study comprises all the first-year students of Hasan Ali Yücel Faculty of Education of Istanbul University in the 2005-2006 academic year. The analysis of 535 students' files has revealed that the 25.8% of the students graduated from "Anatolian Teacher High Schools", 20.4% from "Anatolian High Schools", 18.5% from "General High Schools", 18.1% from "Foreign Language High Schools", 6.9% from "Private High Schools" and 10.3% graduated from other other types of high schools. The Analysis of Variance (ANOVA) results with respect to the academic achievement on pedagogical courses indicated that the cumulative grand point average (CGPA) scores of the students graduated from Anatolian Teacher High Schools were significantly lower than the scores of the students who are the graduates of other high school types and significantly lower than Foreign Language High School students although those students attended the teaching training courses in their secondary education. In terms of the departmental courses, the students from Anatolian Teacher High Schools scored significantly lower than the students from other high school types. Besides, the scores of the students from Anatolian Teaching High Schools on general courses were significantly lower than the scores of Foreign Language High School students. Even more significantly, the graduates of the Anatolian Teacher High Schools who have already covered a great number of pedagogical courses during their high school education did not achieve any better than the graduates of other schools and they were found to be significantly less successful than the Foreign Language Schools in terms of academic achievement.

When the achievement of Anatolian High School graduates on subject area courses were analyzed, it was found that these students' achievement levels were significantly lower than the achievement of the graduates of Anatolian, Foreign Language, General and Private High Schools. The study also revealed that the academic achievement of the graduates of Anatolian Teaching High Schools on certain common mandatory courses such as Turkish Language and Principles of Atatürk and the History of Turkish Revolution were significantly lower than those of the graduates of Foreign Language High Schools.

Key Words: Educational Faculty, Teacher Education, Academic Achievement, High School Type.

GİRİŞ

Eğitim sisteminin temel ve göz ardı edilemez ögesi olan öğretmenlik, toplumu tüm yönleriyle etkileme gücüne sahip mesleklerin başında gelmektedir. Üstlenilen sorumluluk, toplumsal beklentiler ve kazanılması gereken özellikler dikkate alındığında, öğretmenliğin herkes tarafından yapılamayacak bir meslek olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimleri bu noktada önem kazanmaktadır (Şimşek, 2005). Eğitim sisteminde niteliğin artırılmasının, bir başka deyişle eğitim sisteminden bilgi çağının gerektirdiği niteliklere sahip ürün çıktılarının elde edilmesinin temel koşullarından biri, sisteme nitelikli öğretmen girdisinin sağlanmasıdır. Bu koşulun yerine getirilebilmesi için, 1848 yılında öğretmen yetiştirme konusunda başlayan okullaşma sürecinden günümüze kadar öğretmen eğitiminde yapısal, kurumsal ve eğitim programları boyutunda oldukça kapsamlı değişiklikler gerçekleştirilmiştir (Aküzüm, 2006). Öğretmen yetiştirme çalışmalarında Cumhuriyet döneminde yaşanan değişimler kısaca incelendiğinde; bu dönemdeki ilk çalışmalardan birinin kısa sürede öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan Köy Öğretmen Okulları'nın açılması olduğu görülmektedir. Bu girişimin ardından çeşitli imkanlardan yoksun köylerin kalkınması için 17 Nisan 1940'da Köy Enstitüleri açılmıştır (YÖK, Temmuz 2007). Ancak Köy Enstitüleri uzun yıllar varlıklarını sürdüremediklerinden bu girişimin sonrasında, Anadolu Öğretmen Liseleri'nin başlangıcı sayılabilecek İlk Öğretmen Okulları açılmış ve bu okullar 1973 yılına kadar ilkokullara öğretmen yetiştirmiştir. Bu tarihte çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun uygulanmaya başlamasıyla İlk Öğretmen Okulları 1974 yılından itibaren 2 yıllık Eğitim Enstitülerine dönüştürülmüştür. 1974-75 öğretim yılında, köklü bir geçmişe ve deneyime sahip İlk Öğretmen Okullarının bir bölümü işlevlerini yitirerek, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak, öğretmenlik mesleğini sevdirmek amacıyla 3 yıllık "Öğretmen Lisesi" haline getirilmiş, diğerleri ise kapatılmıştır (<http://www.yok.gov.tr/egitim/raporlar/mart98/bolum6.html> 21.11.2008).

1989-1990 öğretim yılından itibaren öğretmenlik ruh ve idealinin, ortaöğretim seviyesinden itibaren kazandırılmasının önemi de göz önüne alınarak, mevcut öğretmen liselerinin tümü "**Anadolu Öğretmen Liseleri**" (AÖL) haline dönüştürülmüş ve bu okullar; öğrenim süresi, program kayıt ve kabul esasları bakımından yeni bir statüye kavuşturulmuştur (Çeliköz ve Çetin, 2004; Kuru, 1993). Öğretmen yetiştirmede oluşturulan bu yeni statünün amacı öğretmen yetiştiren yüksek öğrenim kurumlarına öğrenci kaynağı oluşturmaktır. 2008-2009 akademik yılı itibarıyla AÖL'lerin sayısı 193'e, bu okullarda öğrenim gören öğrenci sayısı ise 52895'e ulaşmıştır (http://oyegm.meb.gov.tr/istatistik/ozet_veriler.doc).

AÖL'lerin öğrenci sayısının giderek artmasının arkasında bu liselerin mezunlarına sağladığı avantajların rolü büyüktür. Bunlar, ÖSS'de sağlanan ve öğretmen olma durumunda sağlanan avantajlar olmak üzere iki boyutta ele alınabilir. 2547 sayılı yüksek öğretim kanunu'na göre lise mezunlarının orta öğretim başarı puanları, alanlarının devamı olan yüksek öğretim programını tercih etmeleri ve lise mezuniyet alanlarının dışında bir yüksek öğretim programını tercih etmeleri durumlarında farklı katsayılar kullanılarak hesaplanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, AÖL'lerin statüsü hem genel hem de meslek liselerinden farklılık göstermektedir. AÖL'ler genel liseler kapsamında yer almakla beraber, üniversite sınavında mezunları hem meslek lisesi hem de genel lise mezunu kapsamında değerlendirilen tek okul türüdür. Orta öğretim başarı puanlarının hesaplanmasındaki bu durum AÖL mezunlarını- öğretmenlik bölümlerini veya diğer bölümleri tercih ettikleri her iki durumda - diğer liselerin mezunlarına göre daha avantajlı kılmaktadır.

Mezunlarına bu tür elverişli koşullar sunan AÖL'lerin kuruluş ve görevleri nelerdir? AÖL'lerin kuruluş ve görevleri Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği'nde (2006: 1) şu şekilde belirtilmiştir:

“Anadolu Öğretmen Liseleri, Milli Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

- a) *Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak,*
- b) *Öğrencilerine;*
  - 1) *Öğretmenlik mesleğini sevdirmek,*
  - 2) *Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak,*
  - 3) *Orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek,*
  - 4) *Ülke kalkınmasına sosyal, kültürel ve ekonomik yönden katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak,*
  - 5) *Dünyadaki gelişme ve değişmeleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenmelerini sağlamak,*
  - 6) *Öz güven,öz denetim ve sorumluluk duygularının geliştirilmesi,her bireyin farklı ve ayrı bir değer olduğu,ekip çalışmasıyla ortak başarının elde edilmesinde önemli katkı sağlayacağı inancının verilmesine yönelik çağdaş bir eğitim ortamı hazırlamak amacıyla; ilköğretimden sonra öğrenim süresi dört yıl olan paralı-parasız yatılı ve gündüzlü ortaöğretim kurumlarıdır. Bu okullarda, bütün karar süreçlerinde öğretmen, öğrenci, veli ve diğer ilgililerin katılımıyla eğitim-öğretim hizmetlerinin en etkin ve verimli bir*

* Açık lise, yurt dışı liseler, mesleki ve teknik eğitim liseleri.

şekilde yürütülmesi sağlanır. Eğitim-öğretim ve yönetime ilişkin gelişme ve değişmeler, bu amaçla hazırlanan mevzuata göre oluşturulan kurul, komisyon ve ekipler tarafından izlenir ve uygulanır.”

Görüldüğü gibi Anadolu Öğretmen Liselerine; öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak, öğrencilere öğretmenlik ruhu aşılacak, öğretmenlik mesleğini gerektiren davranışları kazandırmak ve bütün öğrencilere orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür verme görevleri yüklenmiştir (Aküzüm, 2006). Bütün bu amaçlar doğrultusunda; gençlerin, üniversite öğretimine gelinceye kadar, “öğretmenlik” ile ilgili temel bilgileri alabileceği tek okul konumunda bulunan Anadolu Öğretmen Liseleri’nde (AÖL); diğer ortaöğretim kurumlarında okutulan derslerle birlikte, öğretmenlik mesleğine yatkınlık kazandırıcı dersler de okutulmakta; böylece, daha ortaöğretim seviyesinde geniş bir tabandan çalışkan ve başarılı öğrencilerin mesleğe kazandırılmaları amaçlanmaktadır (İsmailoğulları, 1998; Kuru, 1993).

Ülkemizde aday öğretmenler ile ilgili olarak yapılan çalışmalar;

- 1) demografik özellikleri,
- 2) öğretmenlik mesleğini tercih etmeleri ve tercih sırası
- 3) öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları

olmak üzere üç ana başlıkta toplamak mümkündür (Başaran-Tican ve Aksu, 2005; Çelenk, 1988; Çetin ve Çetin, 2006; Çoban, 2004; Demirel, 1995; Erjem, 2000; Gerek, 2006; Güleçen, Cüro ve Semerci, 2008; Karagözoğlu, 1987; Kılınc, 1997; Okçabol, Akpınar, Caner, Erkin, Gök ve Ünlühisarcık, 2003; Özgür, 1994). Bu çalışmalar genel olarak incelendiğinde öğrencilerin büyük oranda öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutumları nedeniyle değil öncelikle iyi eğitim verildiği ve iş garantisi olduğu için AÖL’leri tercih ettikleri görülmektedir.

Şahin (2007) ilköğretim bölümü mezunlarının başarılarını, mezun oldukları lise türlerine göre karşılaştırdığı çalışması sonucunda elde ettiği bulguların, AÖL’lerin kuruluş amaçlarına hizmet etmediğine ilişkin bir durum ortaya koyduğunu ifade etmiştir. Adı geçen yazara göre, Ortaöğretim düzeyinde öğretmen eğitimi verme gerekçelerinin geçerli olup olmadığı tartışılmalıdır ve AÖL mezunlarına eğitim fakültelerine girişte önemli avantajlar sağlayan ek puan uygulamasına son verilmelidir.

Doğan (2002) İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nin Sınıf, Sosyal, Matematik ve Fen öğretmenliği bölümleri son sınıfında okuyan öğrencilerin AÖL ve diğer ortaöğretim kurumu mezunlarının çeşitli derslere göre başarılarını karşılaştırmıştır. Bu çalışmada AÖL ve diğer ortaöğretim kurumu mezunlarının

başarı durumlarına ait karşılaştırmalar meslek bilgisi dersleri (Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Öğretimde Materyal Geliştirme), alan (dört farklı öğretmenlik programının her birinden ikişer adet alan dersi seğıilmiştir) dersleri ve İngilizce olmak üzere üç boyutta gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda AÖL mezunlarının bazı meslek ve alan dersleri ile İngilizce de diğer ortaöğretim kurumu mezunu olan öğrencilerden daha başarılı oldukları saptanmıştır. Bazı bölümlerde bu farkın bulunmadığı gözlemlenmiştir. Araştırma sonuçlarına genel olarak bakıldığında, AÖL mezunlarının meslek ve alan derslerinde diğer ortaöğretim kurumu mezunu olan öğrencilerden daha başarılı olduklarını açıkça söylemek mümkün değildir. Bununla birlikte, Doğan'ın çalışmasının dördüncü sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiş olması, lise mezuniyetinden sonra araya girebilecek ve ders başarısını etkileyebilecek diğer değişkenlerin etkisini gündeme getirmektedir. Ayrıca meslek ve alan derslerini temsil etmesi amacıyla sadece bazı derslerin seğıilmiş olması da diğer bir yöntemsel sınırlılık olarak değerlendirilebilir. Alanda bulunan sınırlı sayıdaki çalışma ve bu çalışmaların bazılarında göz önüne alınmayan bazı değişkenler dikkate alınarak yeni bir araştırma yapılması gerekliliği hissedilmiştir. Bu çalışma, günümüzde 52895 öğrencisi bulunan AÖL'lerin kuruluş ve varoluş amaçlarına uygun eğitim verip vermediklerini sınamak amacıyla yapılacak çalışmalara katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Çalışmanın örneklemini 2005-2006 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakóltesi'nde öğrenim görmüş olan bütün 1. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. İncelenen 535 öğrenci dosyası sonucunda, öğrencilerin %25.8'inin Anadolu Öğretmen, %20.4'ünün Anadolu, %18.5'inin Genel Lise, %18.1'inin Yabancı Dil Ağırlıklı, %6.9'unun Özel Lise, %10.3'ünün ise diğer* türde liselerden mezun oldukları görölmüştür. Öğrencilerin yaş ortalamaları 21, 58 (SS=3,57) olup, en genç öğrenci 18, en büyük öğrenci ise 54 yaşındadır. Öğrencilerin cinsiyetlerine ilişkin dağılım incelendiğinde bayan öğrencilerin çalışma grubunun %54.4'ünü (n=291) oluşturduğu görölmektedir (Tablo,1). Öğrencilerin Ana Bilim Dalları ağıısından nasıl bir dağılım gösterdiklerini anlamak için Tablo 2'ye bakıldığında, %20.7'sinin (n=111) İngilizce Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda okudukları, bununla birlikte, %4.9'unun (n=26) Üstün Zekalılar Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okudukları görölmektedir*.

Tablo 1: Cinsiyet değişkeni için frekans ve yüzde değerleri

* Açık lise, yurt dışı liseler, mesleki ve teknik eğitim liseleri.

Cinsiyet	f	%
Bayan	291	54,4
Erkek	244	45,6
Toplam	535	100,0

Tablo 2: Anabilim dalları değişkeni için frekans ve yüzde değerleri

Ana Bilim Dalları	f	%
Sınıf Öğretmenliği	55	10,3
Matematik Öğretmenliği	52	9,7
Fen Bilgisi Öğretmenliği	52	9,7
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	9,0
Türkçe Öğretmenliği	54	10,1
PDR	57	10,7
İngilizce Öğretmenliği	111	20,7
Almanca Öğretmenliği	53	9,9
Fransızca Öğretmenliği	27	5,0
Üstün Zekalılar Eğitimi	26	4,9
Toplam	535	100,0

Veriler ve Toplanması

Çalışmada kullanılan veriler, 2005-2006 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi (HAYEF)'nde öğrenim görmüş olan bütün 1. sınıf öğrencilerinin dosyaları (535 öğrenci dosyası) incelenerek elde edilmiştir. Öğrenci dosyalarından, öğrencilere ilişkin şu veriler alınarak veri analizlerinde kullanılmıştır:

Anabilim dalı; lise türü; cinsiyet; yaş; lise diploma notu; Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOBP); Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO); Servis dersleri not ortalaması (1. sınıfta verilmekte olan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinin not ortalaması); Alan dersleri not ortalaması (Her anabilim dalı için, alana özel olarak okutulan derslerin ortalaması); Formasyon dersleri not ortalaması (Bütün anabilim dallarında 1. sınıf düzeyinde alınan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin ortalaması). Öğrenci bilgilerinin kaydedilmesinin ardından, SPSS 13.00 kullanılarak veri analizi işlemlerine geçilmiştir.

BULGULAR

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin bulgular şu şekildedir: Öğrencilerin mezun oldukları lise diploma notu ortalaması 4,33 (SS=0,632) şeklindedir. Katılımcıların 1. sınıf başarı ortalamaları (AGNO) 2,59 (SS=0,76) olup en düşük AGNO 0, en yüksek AGNO ise 3,91 şeklindedir. Tablo 3'te görülebileceği gibi öğrencilerin en yüksek oranda mezun oldukları lise türü AÖL'dür %25.8 (n=138). Bununla birlikte en düşük oranda mezun olunan okul türü ise Özel Liselerdir %6.9 (n=37).

Tablo 3: Mezun olunan okul türü için frekans ve yüzde değerleri

Okul Türü	f	%
Anadolu Öğretmen Lisesi	138	25,8
Anadolu Lisesi	109	20,4
Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	97	18,1
Genel Lise	99	18,5
Özel Lise	37	6,9
Diğer	55	10,3
Toplam	535	100,0

Bulguların bundan sonraki kısmında HAYEF birinci sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının farklı değişkenler açısından incelenmesine yönelik analizler sunulmuştur. Tablo 4'te görüldüğü gibi, öğrencilerin AGNO puan ortalamalarının lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, lise türü gruplarının AGNO ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F_{(5-505)} = 18.802$, $p < .01$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. AGNO puanlarının lise türü değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda yabancı dil ağırlıklı lise mezunları grubu ile diğer bütün lise türleri arasında Yabancı Dil Ağırlıklı Lise mezunları grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, yabancı dil ağırlıklı lise mezunu olan öğrencilerin, diğer bütün lise mezunlarına göre daha yüksek AGNO'ya sahip olduklarını ortaya koymaktadır. AÖL mezunları ile, Anadolu, Yabancı dil, Genel ve özel lise mezunlarının puanları arasında, Anadolu öğretmen lisesi grubu aleyhine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, AÖL mezunu olan öğrencilerin, Anadolu, Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, Genel ve Özel lise mezunlarına göre daha düşük AGNO'ya sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde "diğer" lise mezunları ile, Anadolu öğretmen, Anadolu, Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, genel ve özel lise mezunlarının puanları arasında, "diğer" lise grubu aleyhine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde

anamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, “diğer” liselerden mezunu olan öğrencilerin, Anadolu, Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, genel ve özel lise mezunlarına göre daha düşük AGNO’ya sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4: AGNO puanlarının lise türü değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

f, $\bar{x}$ ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	$\bar{x}$	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
AGNO	Anadolu Öğretmen Lisesi	134	2,364	,563	G. Arası	47,033	5	9,407		,000
	Anadolu Lisesi	107	2,592	,846	G. İçi	252,654	505	,500		
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	92	3,148	,5208	Toplam	299,687	510		18,802	
	Genel Lise	93	2,618	,756						
	Özel Lise	34	2,700	,561						
	Diğer	51	2,122	,965						
	Toplam	511	2,597	,766						

Tablo 5: Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

f, $\bar{x}$ ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	$\bar{x}$	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri	Anadolu Öğretmen Lisesi	128	2,629	,688	G. Arası	30,082	5	6,016		
	Anadolu Lisesi	104	2,783	,889	G. İçi	361,392	497	,727		
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	94	3,154	,767	Toplam	391,474	502		8,274	,000
	Genel Lise	93	2,825	,833						
	Özel Lise	33	2,386	1,095						
	Diğer	51	2,357	1,119						
	Toplam	503	2,752	,883						

Tablo 5’te görüldüğü gibi, öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi

(ANOVA) sonucunda lise türü gruplarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri not ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F_{(5-497)} = 8.274$, $p < .01$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. Öğrencilerin Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda yabancı dil ağırlıklı lise mezunları grubu ile diğer bütün lise türleri arasında yabancı dil lise mezunları grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, yabancı dil ağırlıklı lise mezunu olan öğrencilerin, diğer bütün lise mezunlarına göre daha yüksek öğretmenlik meslek bilgisi dersleri not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, Anadolu lisesi mezunları ile özel ve diğer lise mezunlarının puanları arasında, Anadolu lisesi grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, Anadolu lisesi mezunu olan öğrencilerin, özel ve diğer lise mezunlarına göre daha yüksek öğretmenlik meslek bilgisi dersleri not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, genel lise mezunları ile özel ve diğer lise mezunlarının puanları arasında, genel lise grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, genel lise mezunu olan öğrencilerin, özel ve diğer lise mezunlarına göre daha yüksek öğretmenlik meslek bilgisi dersleri not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 6: Alan dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

		<i>f</i> , $\bar{x}$ Ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları				
Puan	Grup	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Alan dersleri	Anadolu Öğretmen Lisesi	131	2,210	,656	G. Arası	67,206	5	13,441	19,099	,000
	Anadolu Lisesi	105	2,593	,930	G. İçi	352,588	501	,704		
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	94	3,120	,730	Toplam	419,794	506			
	Genel Lise	93	2,629	,909						
	Özel Lise	33	2,834	,618						
	Diğer	51	1,953	1,171						
	Toplam	507	2,550	,910						

Tablo 6'da görüldüğü gibi, öğrencilerin alan dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek

amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda lise türü gruplarının alan dersi not ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F_{(5-501)} = 19.099, p < .01$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. Öğrencilerin Alan dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda yabancı dil ağırlıklı lise mezunları grubu ile özel liseler hariç diğer bütün lise türleri arasında yabancı dil lise mezunları grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, yabancı dil ağırlıklı lise mezunu olan öğrencilerin, özel liseler hariç diğer bütün lise mezunlarına göre daha yüksek alan dersi not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, Anadolu öğretmen lisesi mezunları ile, diğer lise mezunlarının puanları arasında, Anadolu öğretmen lisesi grubu aleyhine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, Anadolu öğretmen lisesi mezunu olan öğrencilerin, diğer lise mezunlarına göre daha düşük alan dersi not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, “diğer” lise mezunları ile Anadolu Öğretmen Lisesi hariç bütün diğer lise mezunlarının puanları arasında, “diğer” lisesi grubu aleyhine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, “diğer” lisesi mezunu olan öğrencilerin, Anadolu öğretmen hariç bütün diğer lise mezunlarına göre daha düşük alan dersi not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p < .01$).

Tablo 7: Servis dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

f, $\bar{x}$ ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	$\bar{x}$	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Servis dersleri	Anadolu Öğretmen Lisesi	130	2,585	,634	G.Arası	19,915	5	3,983		
	Anadolu Lisesi	103	2,503	,804	G. İçi	263,028	490	,537		
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	93	2,962	,716	Toplam	282,944	495		7,420	,000
	Genel Lise	91	2,593	,718						
	Özel Lise	29	2,525	,646						
	Diğer	50	2,237	,900						
	Toplam	496	2,602	,756						

Tablo 7'de görüldüğü gibi, öğrencilerin servis dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda lise türü gruplarının servis dersi not ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F_{(5-501)} = 7.420$, $p < .01$]. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. Öğrencilerin servis dersleri not ortalamalarının lise türü değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda yabancı dil ağırlıklı lise mezunları grubu ile diğer bütün lise türleri arasında yabancı dil lise mezunları grubu lehine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, yabancı dil ağırlıklı lise mezunu olan öğrencilerin, diğer bütün lise mezunlarına göre daha yüksek servis dersi not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, “diğer” lise mezunları ile özel liseler hariç bütün diğer lise mezunlarının puanları arasında, “diğer” lisesi grubu aleyhine istatistiksel olarak ($p < .01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu durum, “diğer” lisesi mezunu olan öğrencilerin, özel liseler hariç bütün diğer lise mezunlarına göre daha düşük servis dersi not ortalamasına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 8: AGNO, ÖMBD, A.S. dersleri puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonuçları

Puan	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	ss	t Testi		
					Sd	t	p
AGNO (Genel)	Bayan	276	2,837	,676	509	8,147	p<.01
	Erkek	235	2,316	,771			
Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri	Bayan	275	2,983	,795	501	6,742	p<.01
	Erkek	228	2,472	,904			
Alan	Bayan	276	2,797	,853	505	6,981	p<.01
	Erkek	231	2,255	,891			
Servis	Bayan	271	2,776	,696	494	5,806	p<.01
	Erkek	225	2,393	,772			

İ.Ü. HAYEF 1. sınıf öğrencilerinin genel not, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri (ÖMBD), alan ve servis dersleri not ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, bütün alanlarda erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (AGNO için [$t_{(509)} = 8.147$, $p < .01$]; öğretmenlik meslek bilgisi dersleri için [$t_{(501)} =$

6.742 , $p < .01$]; alan dersleri için [$t_{(505)} = 6.981$, $p < .01$]; servis dersleri için [$t_{(494)} = 5.806$, $p < .01$]. Söz konusu farklılık bayan öğrencilerin lehinde gerçekleşmiştir. Bayan öğrenciler, genel akademik başarı, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis derslerinde erkek öğrencilere göre daha yüksek not ortalamasına sahiptir (Tablo 8).

Öğrencilerin AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis dersleri puanlarının tercih sırası değişkenine göre incelendiğinde (1. tercih, 2-5 tercih ve 6 ve üzeri) uygulanan tek boyutlu varyans analizi (ANOVA) sonucunda gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı farka rastlanmamıştır (AGNO için [$F_{(2-486)} = 0.478$, $p > .05$]; öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dersleri için [$F_{(2-477)} = 0.808$, $p > .05$]; alan dersleri için [$F_{(2-481)} = 0.711$, $p > .05$]; servis dersleri için [$F_{(2-471)} = 0.806$, $p > .05$]). Öğrencilerin AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis dersleri ile yaşları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla uygulanan Pearson korelasyon katsayısı tekniği sonucunda, yaş ile AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan dersleri ve servis dersleri arasındaki ilişki negatif yönde anlamlı bulunmuştur (AGNO için ($r = -0.176$, $p < .01$); öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dersleri için ($r = -0.130$, $p < .01$); alan dersleri için ($r = -0.159$, $p < .01$); servis dersleri için ($r = -0.150$, $p < .01$)). Öğrencilerin yaşları arttıkça bu derslerdeki başarılarının düştüğü söylenebilir.

Tablo 9: AGNO puanlarının AOBP değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Puan	f, $\bar{x}$ ve ss Değerleri				ANOVA Sonuçları					
	Grup	N	$\bar{x}$	Ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	P
AGNO	,30	39	2,380	,889	G. Arası	21,103	2	10,551	21,186	,000
	,80	319	2,790	,734	G. İçi	242,045	486	,498		
	ek	131	2,346	,556	Toplam	263,148	488			
	Toplam	489	2,638	,734						
Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri	,30	39	2,269	1,266	G. Arası	22,532	2	11,226	17,226	,000
	,80	315	2,948	,781	G. İçi	310,652	475	,654		
	ek	124	2,607	,686	Toplam	333,184	477			
	Toplam	478	2,804	,835						
Alan	,30	39	2,381	1,042	G. Arası	36,751	2	18,375	28,379	,000
	,80	316	2,812	,827	G. İçi	310,149	479	,647		
	ek	127	2,195	,649	Toplam	346,900	481			
	Toplam	482	2,614	,849						
Servis	,30	34	2,283	,985	G. Arası	6,956	2	3,478	7,029	,000
	,80	312	2,720	,694	G. İçi	232,057	469	,495		
	ek	126	2,569	,633	Toplam	239,013	471			
	Toplam	472	2,648	,712						

Tablo 9'da görüldüğü gibi, öğrencilerin AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis dersleri puan ortalamalarının AOBP değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda AOBP gruplarının not ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (AGNO için [$F_{(2-486)} = 21.186$, $p < .01$]; öğretmenlik meslek bilgisi dersleri için [$F_{(2-475)} = 17.226$, $p < .01$]; alan dersleri için [$F_{(2-479)} = 28.379$, $p < .01$]; servis dersleri için [$F_{(2-469)} = 0.806$, $p < .01$]). Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. Öğrencilerin not ortalamalarının AOBP değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda, AGNO ve alan derslerinde, 0,8 AOBP ile üniversiteye giren öğrencilerin, 0,3 ve ek puanla üniversiteye girmiş olan öğrencilerden daha başarılı oldukları ($p < .01$); öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ve servis dersleri açısından da, 0,8 AOBP ile üniversiteye giren öğrencilerin, 0,3 ve ek puanla üniversiteye girmiş olan öğrencilerden daha başarılı oldukları ve ek puanla üniversiteye girmiş olan öğrencilerin, 0,3 AOBP ile üniversiteye girmiş olan öğrencilerden daha başarılı oldukları görülmektedir ($p < .01$). Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Öğrencilerin Yerleşme puanı ve diploma notlarının AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan dersleri ve servis dersleri notları ile ilişkilerini incelemek için uygulanan Pearson korelasyon katsayısı analizi sonucunda, bütün değişkenler açısından .01 düzeyinde anlamlı ilişkiye rastlanmıştır. Öğrencilerin diploma notları ve yerleştirme puanları arttıkça, AGNO ve diğer derslerdeki başarılarının da arttığı görülmektedir (Tablo 10).

Tablo 10: Lise diploma notu, ÖSS puanı, AGNO, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis dersleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere uygulanan Pearson korelasyon katsayısı sonuçları

	Diploma Notu	Yerleşme Puanı	AGNO	Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri	Alan Notları	Servis Dersleri
Diploma notu	X=4,32 SS=0,63	,705(**)	,405(**)	,333(**)	,329(**)	,382(**)
Yerleşme puanı	p<.01	X=388,52 SS=28,28	,215(**)	,215(**)	,162(**)	,330(**)
AGNO	p<.01	p<.01	X=2,59 SS=0,76	,768(**)	,957(**)	,785(**)
Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri	p<.01	p<.01	p<.01	X=2,75 SS=0,88	,632(**)	,701(**)
Alan notları	p<.01	p<.01	p<.01	p<.01	X=2,55 SS=0,91	,646(**)
Servis dersleri	p<.01	p<.01	p<.01	p<.01	p<.01	X=2,60 SS=0,75

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan bu araştırma ile öncelikle öğretmen yetiştiren programlara, ortaöğretim düzeyinde öğrenci hazırlamak amacıyla kurulmuş olan Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan öğrencilerin öğretmen olmak için öğrenim gördükleri Eğitim Fakültesindeki akademik başarıları incelenmiştir. Sonuçlar incelendiğinde; genel akademik başarı (AGNO), öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan dersleri ve servis derslerinde elde edilen başarılarda AÖL'ler lehine bir farklılık bulunmadığı gözlemlenmiştir. Başka bir ifade ile AÖL'den mezun olmak Eğitim Fakültesi'nde başarılı bir öğretmen adayı olmayı garantilememektedir. Benzer bir çalışmayı eğitim fakültesi 4. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştiren Doğan'ın (2002) çalışması sonucunda AÖL mezunlarının bazı meslek ve alan dersleri ile İngilizcede diğer ortaöğretim kurumu mezunu olan öğrencilerden daha başarılı oldukları saptanmıştır. Bazı bölümlerde bu farkın bulunmadığı gözlemlenmiştir. Araştırma sonuçlarına genel olarak bakıldığında, AÖL mezunlarının meslek ve alan derslerinde diğer ortaöğretim kurumu mezunu olan öğrencilerden daha başarılı olduklarını açıkça söylemenin mümkün olmadığı görülmektedir. Bununla birlikte Özpınar (2007) Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim Fakültesi'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine zemin oluşturduğu, öğrenmelerini kolaylaştırdığı ve bu liselerde okumakta olan öğrencileri öğretmenlik mesleğine yönlendirdiğini ifade etmiştir. Ancak bu çalışmada, AÖL mezunlarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde akademik başarı açısından bir farklılık olmaması Özpınar'ın görüşleriyle çelişkili görünmektedir.

AÖL mezunlarının Eğitim Fakültelerinde beklenen başarıyı gösterememelerinin arkasında, bir çok araştırmacı tarafından sıkıntılı ve kaldırılması gerekli görülen ek puan uygulaması ile öğretmenlik mesleğinin garantisi olan bir meslek olarak değerlendirilmesi yatabilir (Tican-Başaran ve Aksu, 2005; Şahin, 2007). Çetin ve Çetin (2006) öğrencilerin Anadolu Öğretmen Liselerini seçerken öğretmenliğe hazırlayıcı yönünün olmasını ikinci planda düşündükleri, öncelikle eğitimin kalitesini kriter olarak aldıklarını belirlemişlerdir. Karamustafa (1996) yaptığı araştırma sonucunda, öğrencilerin AÖL'leri tercih etmelerinin en önemli nedeninin ÖSS'de herhangi bir bölüme girememe riskine karşın, ek puan alarak öğretmenlik bölümlerine girebilmek olduğunu saptamıştır. Üniversite sınavında diğer bölümleri kazanamamış, ek puan ve iş garantisi nedeniyle Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan olası öğrenciler nedeniyle akademik başarı açısından AÖL'ler lehine beklenen sonuçlara ulaşamamış olabilir.

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen bir diğer bulguya göre, bayan öğrenciler genel akademik başarı, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, alan ve servis derslerinde erkek öğrencilere göre daha yüksek not ortalamasına sahiptirler. Konu ile ilgili araştırmalar kadınların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının erkeklerden daha olumlu olduğunu ortaya koymaktadır (İşmen ve Yıldız 2005; Oral, 2004). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarla ilgili cinsiyetler arasındaki bu farkın, akademik başarı değişkeninde kadınlar lehine gözükün farklılığı açıklayabileceği düşünülebilir. Araştırmaya katılan kadınlar, öğretmenlik mesleğini kadınısı yönü ağır basan bir meslek olarak değerlendirdikleri için derslerine daha çok ilgi gösterip çalışmış olabilirler. Çalışmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. AÖL'lerde okuyan ya da bu okullardan mezun olmuş öğrenciler üzerinde yapılan araştırmalar, AÖL'lerin öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirme ve öğretmenlik mesleğine hazırlayan yüksek öğrenim programlarında yüksek akademik başarı sağlamadığını ortaya koyuyorsa ortaöğretim düzeyinde öğretmen eğitimi verme gerekçelerinin geçerli olup olmadığı tartışılmalıdır.
2. AÖL'lere öğrenci seçilirken öğrencinin öğretmenlik mesleğine karşı ilgisi ve yatkınlığı bulunup bulunmadığı da göz önünde alınmalıdır. Dolayısıyla, AÖL'lere öncelikle öğretmen olmak isteyen öğrencilerin seçilmesi ve bunların öğretmenlik mesleğine yönlendirilmesi, ileride daha nitelikli öğretmen yetiştirilmesine yardımcı olacağı söylenebilir.
3. Korkut ve Doğan (2004) yaptıkları araştırma sonucunda, Eğitim Fakültelerine öğrenci kaynağı oluşturmak amacıyla kurulan AÖL'lerin Eğitim Fakültelerinin kaynağını oluşturmadığını ortaya koymuşlardır. Başka bir ifadeyle bu okullardan mezun olan ciddi sayıdaki öğrenci, öğretmenlik alanı dışındaki alanlara yönelmektedirler. Bu nedenle AÖL mezunlarına ÖSS sınavında sunulan ek puan uygulaması hassasiyetle ele alınıp yeniden düzenlenmelidir.
4. AÖL'lerden mezun öğrencilerin Eğitim Fakültelerindeki ders başarılarını arttırmak amacıyla, lise müfredatında okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinin içerikleri, üniversite düzeyine göre daha uygulamaya dönük şekilde yapılandırılabilir.

KAYNAKÇA

Aküzüm, C. (2006). Öğretmen yetiştirme geleneğinin güncel durumuna ilişkin öğretmen/öğretim elemanı görüşlerinin değerlendirilmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.

- Başaran-Tıcan, S., Aksu, M. (2005). Anadolu öğretmen liselerinin öğrenci profili. *Eğitim ve Bilim*, 30 (137), 3-15.
- Çeliköz, N. ve Çetin, F., 2004, Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler, *Milli Eğitim Dergisi*, (162).
- Çelenk, S. (1988). Eğitim yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Çetin, S. Çetin, F., (2006), "Anadolu Öğretmen Liseleri Ve Bu Liselerden Mezun Olmuş Eğitim Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme", *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19: 1-12.
- Çoban, A., (2004), "Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Kaynağı Olarak AÖL Öğrencilerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi", *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 28 (1), 55-64.
- Demirel, O. (1995). Öğretmenlik mesleğine yönelen eğitim fakültesi öğrencilerinin sosyo-ekonomik, psikolojik ve kültürel özellikleri üzerine bir araştırma. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Doğan, N. (2002). Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarında öğrenim gören Anadolu Öğretmen Lisesi ile diğer ortaöğretim kurumu mezunlarının çeşitli derslere göre başarılarının karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Erjem, Y. (2000). Öğretmenlik mesleğine yönelmede ailenin işlevi: Öğretmenlik meslek bilgisi programına katılan öğrenciler üzerine bir araştırma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (19), 70-79.
- Güleçen, S., Cüro, E., Semerci, N. (2008). Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 139-157.
- Gerek, R. (2006). Düziçi Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- İsmailoğulları, S., (1998). Anadolu öğretmen Lisesi'nde okutulan Meslek Dersleri Programlarının Öğrencileri Öğretmenliğe Yönlendirmedeki Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- İşmen, A. Esra, Yıldız, Armağan (2005). "Öğretmenliğe İlişkin Tutumların Özgecilik ve Atılganlık Düzeyleri Açısından İncelenmesi" *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 11 (42), 151-166.

- Karagözoğlu, G. (1987). Yükseköğretime geçişte öğretmenlik mesleğine yönelme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 34-36.
- Kılınc, M. (1997). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Kırşehir örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Korkut, H., Doğan, E. (2004). Türkiye’de eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının eğitim profilleri ve öğretmen adaylarının eğitim fakültelerine geliş kaynakları. *S.D.Ü. Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 146-179.
- Kuru, C., (1993). Öğretmen Yetiştirme, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18 (189).
- Okçabol, R., Akpınar, Y., Caner, A., Erkin, E., Gök, F. ve Ünlühisarcık, Ö. (2003). *Öğretmen yetiştirme araştırması*. Ankara: Eğitim Sen Yayınları Araştırma İnceleme.
- Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim Araştırmaları*, 4 (15), 88-98.
- Özgür, F. (1994). Öğretmenlik mesleğine karşı tutum. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Özpınar, S. (2007). “Anadolu Öğretmen Liselerinde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Eğitim Fakültelerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin İlişki Düzeyleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, Yayınlandığı ResmîGazete'nin Tarih ve Sayısı: 06/09/1998-23455. Son Değişikliklerin Yayınlandığı Resmî Gazete: 12/08/2006-26257.
- şahin, A.E. (2007). İlköğretim Bölümü Mezunlarının Başarılarının Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Karşılaştırılması. *Eğitim Araştırmaları*, 29, 113-128.
- şimşek, H. (2005). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: II (I).